

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe un 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Iarăș scumpetea.

Banii se împuținează, năcazurile sporesc, sau povestea cu Cocoșul roșu.

De GAVRIL TODICA.

Iată o temă, asupra căreia gazetele noastre scriu și nu scriu de ajuns. Scriu de ajuns, cât privește cerneala și hârtia, dar nu scriu de ajuns cât privește miezul lucrului. Băgăm de seamă cu toții, că în zilele noastre e greu de a trăi, dar nu știm unde e pricina. Ne plângem, ne văietăm, cum ne taie capul. Invinuim mai întâiu pe negustori, că-s speculanți. Invinuim pe Jidovi. Negustorii se descarcă asupra statului, că-i omoară cu dragostea, vreau să zic, cu taxele și cu dările. Statul arată, negru pe alb, că în alte țări scumpetea e mai mare, dările și taxele sunt mai urcate decât la noi. Și așa mai departe.

Eu am arătat, tocmai în *Unirea Poporului*, că pricina nevoilor e, mai întâiu, la Banca Națională. În temeiul legii, banca aceasta e chemată să reguleze „învărtirea banilor” în toată țara. Datorința ei este să adulmece câți bani trebuiesc la felurile bănci și întreprinderi, la negoț și plugărie, în tot cuprinsul României mari, și dupăcum se arată de mari lipsurile aceste, așa să cumpere aur, aur și iar aur, pe temeiul căruia să sloboadă în țară bani de hârtie.

Dar de 7 ani de zile, Banca Națională, nici pe departe nu a lucrat în felul acesta și astfel în țară abia „se învârt”, pe la cine se învârt, 20 miliarde de lei, când trebui să se învârtă, în buzunarele tuturor, cam 100 de miliarde, căci numai statului îi trebuiesc la an. aproape 50 de miliarde. Unde mai rămân fabricele, întreprinderile, negustorii, plugarii? — cari și ei ar avea trebuințe de 50 miliarde, ca să poată lucra și înainta!

E lămurit dar, că cu 20 miliarde numai așa am putea-o scoate la căpătâiu, dacă toate dările, taxele, lucrurile de traiu s'ar ieftini cu optzeci la sută (cu 4 din 5 părți). Ar trebui, cu alte cuvinte, ca mai întâiu, budgetul statului să se reducă la 10 miliarde, în loc de vr'o 50 de miliarde. Ar trebui apoi, ca:

1 păreche de ghete să coste 200 lei, în loc de 1000; 1 rând de haine să coste 600 lei, în loc de 3000; 1 palton (căput mare) să coste 1000 lei, în loc de 5000; 1 păreche opinci să coste 40 lei, în loc de 200; 1 kg. de carne să coste 7 lei, în loc de 35; 1 kg. de zahăr să coste 6 lei, în loc de 30; 1 măsură de grâu să coste 35 lei, în loc de 175; 1 cutiuță de lemnuse să coste 40 bani, în loc de 2 lei.

Și așa mai departe, la toate.

Cât timp scăderea aceasta nu se poate porunci și nu se poate duce la îndeplinire, Banca Națională ar trebui deci să se îngrijească de aur mai mult și de bani mai mulți. Altcum înzădar vorbim de scumpete și de combaterea scumpetei. Sunt vorbe de clacă. Ne îmbătăm cu apă rece, care e beția cea mai ticăloasă dintre toate bețiile, căci ne putem da ortul popii.

Tocmai de aceea, ne vine în minte povestea lui Cocoșu roșu, când cetim vâicărelile gazetelor noastre de *groasa crizei*, care se tot întetește. — Gazetarii nu ne arată adevărata pricină a răului, ci ne îndeamnă să fim cruțători.

Cruțarea e o virtute și bine face cine cruță. Dar, vorbind românește, la noi *nu e criză, ci lipsă de bani*. Bani nu-s. Isoare de câștig nu-s. Viața e scumpă. Acum pofteste și cruță!

Am putea cruța, dacă am avea darul să durmim luni de zile, ca ursul în bârlog. Ba nu luni, ci câte zece ani! Să nu ne trebuiescă mâncare, să nu ne trebuiescă haine, să nu ne trebuiescă școală. Dar câtă vreme nu ne putem schimba în urși, ci trăim în lumea asta păcătoasă, cu trupuri neîmblânite dela fire, cu guri mîncătoare și picioare alergătoare: trebuie să arătăm pricina cea adevărată a pacostei dela noi și să strigăm din toate colțurile țării, către cei chemați, ca să se silească a curma pricina. Cu cât vor întârzia mai mult, cu atâta va fi mai rău.

Corul Românilor uniți din Cluj. Cei mai mulți Români din Cluj sunt de lege unită. Și ei țin cu scumpătate la legea și la biserica lor. În Dumineci și Sărbători ție mai mare dragul să vezi cum sunt de pline celea două biserici unite din Cluj, cari nici nu sunt destul de largi pentru atâția credincioși. Ei au avut și până acuma, mai cu seamă dela război încoace, coruri frumoase, cari s'au infiripat în jurul reuniunilor „Sf. Maria” și „Sf. Treime”. Acestea coruri, susținute cu jertfe vrednice de cea mai mare laudă, s'au dovedit totuș a fi neîndestulătoare pentru trebuințele bisericesti ale unui popor atât de numeros. Și bravii uniți din Cluj n'au stat mult pe gânduri, ci au pus în acestea zile temelile unui cor și mai mare, pe care îl susține „Reuniunea corală română unită”, al cărei președinte este harnicul profesor universitar d. Dr. Alexandru Borza, care, pe lângă îndeletnicirile sale cu știința și cu grădina cea mare pe care o conduce, mai găsește timp și pentru încheierea reuniunilor cari slujesc mărirea casei lui Dumnezeu. Corul cel nou și-a și început probele în ziua de 31 Oct., sub conducerea unuia dintre cei mai aleși maeștri de cântări din Cluj și, în curând, creștinii celor două biserici unite din marele oraș, vor avea înalte mîngăieri sufletesti în Dumineci și sărbători, putând să asculte celea mai frumoase cântări liturgice. Încrestăm la gazetă acestea frumoase străduințe ale clujenilor uniți, ca să înțeleagă și alte orașe, ba chiar și comunele mai mari, că dragostea adevărată de celea sfinte, poate birui orice piedeci. Pilda clujenilor este foarte grăitoare, deoparte pentru că și într'un mare oraș ca Clujul, bunăînțelegerea și râvna îi poate aduna pe oameni la lucruri mari, de alta pentru că această pildă de dragoste către casa lui Dumnezeu, ne-o dă domnimea, despre care s'ar crede că e mai străină de biserică și de sfintele slujbe. O, nu! Iată cărturarimea unită din Cluj e cea mai grăitoare dovadă, că domnimea noastră cea bună, ține cu sfîntenie la legea și la biserica ei!

Ce era să pățescă regele Bulgariei. În noaptea de 27 Octomvrie din gara Kastician (Bulgaria) s'a dat drumul unui tren de persoane pe aceeași linie, pe care venea din direcția cealaltă trenul regal, în care se găsea regele Boris împreună cu mai mulți ofițeri și miniștri, plecați din Varna spre Sofia. Șeful de gară din Nevcha, observând primejdia a făcut semne trenului regal, pe cari băgându-le de seamă conducătorul acelu tren, l-a oprit cu 2 minute înainte de a sosi față în față personalul, și astfel a înlăturat o catastrofă groaznică.

Evanghelia Duminicii.

Duminea VIII. după Înălțarea sfintei Cruci
(14 Noemvrie), Luca 10, 25 - 37.

In vremea aceea venit-a un legiuitor la Isus, ispitindu-l pe el și zicând: „Dascăle, ce voi face ca să moștenesc viața de veci.” Iară el a zis către el: „In lege ce este scris? Cum cetești?”

Legiuitor este unul care pricepe și tâlmăcește legile, fie acelea dumnezeiești ori omenești. Legiuitorul acesta însă era un pricepător într'ale legii dumnezeiești, căci Jidovii pe vremea aceea n'aveau alte legi, decât ale lui Moisi. Acest legiuitor nu de aceea l-a întrebat pe Isus, ce să facă, ca să moștenească viața de veci, că doară n'ar fi cunoscut legea, ci pentru că credea, că Mântuitorul va avea altă părere decât legea lui Moisi. Mântuitorul nu ia în nume de rău întrebarea legiuitorului, ci îi răspunde tot cu o întrebare. Legiuitor fiind cel ce l-a întrebat, tot la lege îl îndrumă Isus și îl întreabă: „In lege ce este scris?” Cu aceasta a voit să arete, că el n'a venit să desfințeze legea lui Moisi, ci ca să o cinstească și mai mult, și cel mult să o îndrepteze.

Iară el răspunzând, a zis: „Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima, și din tot sufletul tău, și din toată vârtutea ta, și din tot cugetul tău: și pe deaproapele tău ca însuși pe tine.”

Mântuitorul aprobă răspunsul lui.

Și i-a zis lui: „Drept ai răspuns: fă acestea și vei fi viu.”

Interesant e însă că Mântuitorul îi răspunde tot cu cuvintele Legii, pentru că: „Fă acestea și vei fi viu” sunt cuvinte din legea

lui Moisi, și anume din cartea Leviticului cap 18, viers 5. Văzând legiuitorul că Mântuitorul nu numai că cunoaște minunat legea lui Moisi dar și ține la ea și o știe chiar de rost, s'a văzut păcălit rău. El credea că-l va putea prinde în cursă pe Isus, și când colo se vede păcălit pe sine. Ca să se scoată deci din încurcătură, — căci cuvintele de aprobare ale Mântuitorului par a însemna: „Dacă știi așa de bine ceace ai să faci, la ce mă mai întreb?” — va să zică o certare destul de fină — vrând să arete că totuși n'a pus o întrebare de prisos.

Iară el, vrând să se îndrepteze, a zis către Isus: „Și cine este deaproapele meu?”

Jidovii nu erau adevărat de aceeași părere cu privire la întrebarea: Cine este deaproapele meu? La ei era anume o poruncă, care spunea: „Să iubești pe deaproapele tău și să urăști pe dușmanul tău!”

Iară Isus răspunzând, a zis: „Un om oarecare s'a pogorit din Ierusalim în Ierihon, și a căzut între tâlhari, cari după ce l-au desbrăcat și l-au rănit, s'au dus, lăsându-l abia viu.”

Din Ierusalim până la Ierihon sunt cam șase ore de drum, adevărat 28 de kilometri. Ierusalimul zace cu 450 de metri mai sus decât Ierihonul, și astfel drumul vine tot la vale. Drumul în colo era foarte cercetat, căci foarte mulți negusfiori, peregrini și preoți făceau drumul acesta. Era însă plin de primejdii, fiindcă duce printre stânci înalte și spâne, printre cari petreceau și mai petrec încă și astăzi foarte mulți hoști și tâlhari. Acești tâlhari l-au atacat și pe bietul nostru drumet lăsându-l aproape mort.

Și s'a întâmplat de a trecut un preot pe acea cale, și văzându-l l-a trecut. Așisderea și un levit fiind la acel loc, venind și văzându-l, l-a trecut.

Iată adevăratele tipuri de preot și levit jidovesi! Ei cari erau chemați să se indeletnicească cu cele sfinte, cu citirea și tâlmăcirea legii, și cu indemnarea poporului la împlinirea ei, trec pe lângă acel nefericit, nebăgându-l în seamă. Da, pentru că așa erau preoții și levii (ajutorii preoților la aducerea jertfelor) jidovești.

Ei făceau totul numai de ochii lumii. Pe străzile și pe piețele orașelor, la colțuri și răspântii, unde puteau fi văzuți deodată din mai multe părți, acolo se arătau darnici, și milostivi, își arătau tuturor părul lor nepieptănat și barba plină de rămășițe de mâncare, ca să dovedească poporului că postesc și astfel să fie laudați. Aici însă, în pustie, nu-i vedea nime, nu se puteau aștepta la nici un fel de laudă, deci trec pe lângă el ca pe lângă un lemn, ori ca pe lângă o peatră. Unii vreau să-i scuze pe acești păcătoși cu aceea, că ei nu puteau ști cine este nefericitul acela, că nici vorbi nu putea, nici de pe haine nu se cunoștea, că păgân este ori jidov ori chiar mai rău decât păgânii, adevărat samarinean. Aceasta însă nu-i scuza, că în caz de nefericire omul n'are să caute fața nefericitului, ci să-l ajute.

Iară un samarinean mergând, a venit la el, și văzându-l i-s'a făcut milă de el. Și apropiindu-se, a legat ranele lui, turnând unt de lemn și vin; și punându-l pe dobitoacul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el. Și a doua zi când a purces, scoțând doi arginți, i-a dat gazdei, și i-a zis: Poartă-i grijă, și orice vei mai cheltui, întorcându-mă voi întoarce ție.

Ce mai palmă grozavă le-a dat acest samarinean, — pe cari îi urau jidovii mai rău ca pe păgâni, fiindcă nu erau de aceeași credință cu ei — preotului și levitului jidovesi! Palmă sufletească, nu trupească, care însă mai tare doare ca cea trupească. El cât ce-l vede, îi spală ranele cu unt de lemn mai întâiu și apoi cu vin, pe cari călătorii din acele ținuturi le poartă pururea cu sine atât pentru rane cât și pentru mâncare, îl așază pe calul sau măgarul său, îl duce la cea mai de aproape cărciumă, acolo îl mai îngrijește încă odată; iar dimineața, când el avea să plece pentru isprăvirea afacerilor sale, îl dă în grija cărciumarului căruia îi dă de cheltuielă și doi arginți, o sumă destul de frumoasă pe vremea aceea, și apoi îi făgăduiește că, întorcându-se înapoi, îi va plăti tot ce a cheltuit cu el. Uode-ți trebuie o mai mare cinste și omenie și dragoste decât aceasta? Și mai multă laudă vrednicește acest samarinean și de aceea, fiindcă nefericitul putea să

Foița „UNIRII POPORULUI”

Valurile vieții

de Gavril Todica.

Faptă și răsplată.

Pe la 1850 trăia în Szegszárd (Ungaria) un brutar, cu numele Antal. Avea o familie de 6 copii și trăia cam pe subțire. Într'o zi iacă îi vine frate-so, care a stat mai mult timp în America. Voia să rămână câteva zile la el (la brutarul), apoi să treacă și să se așeze în Budapesta. Și aievea după câteva zile nu s'a mai văzut prin Szegszárd și vorba era că a plecat de s'a așezat undeva, — în Budapesta.

Nimeni nu se îndoia de acest lucru și nimeni nu avea vr'un interes să cerceteze dacă respectivul a ajuns la Budapesta, ori nu a ajuns.

Treceau zile după zile, ani după ani și brutarul Antal se înfiripa văzând cu ochii, ajungând cetățeanul cel mai cu vază și bărbatul cel mai avut în tot orașul. Fetelor le-a dat o creștere foarte aleasă iar băiații au urmat învățăturii înalte.

Se scurseră zece ani dela vizita fratelui. Era tocmai ziua, când plecase la Budapesta. Brutarul Antal cu fiul său cel mai mare ferbeau cleiu într'o cratiță, având să facă reparaturi la ceva mobilă. Cleiul s'a umflat și a

început a curge din cratiță, luând foc. Brutarul smânci cratița de pe vatră, dar se stropi cu cleiu și într'o clipă fu și el în flăcări. Fiul său, sărind în ajutor, fu și el cuprins de foc. Au sărit amândoi, ca două făclii arzătoare, în curte, strigând după ajutor și tipând de durerile grozave.

Căsenii s'au trudit să scape pe cei doi nenorociți și nu puseră seamă că în culină încă sbucniău flăcările. Abia când focul a izbucnit pe ușe și pe ferestre, s'a făcut vâlvă mai mare și s'au alarmat pompierii. Dar era prea târziu. Tot ce putea arde, a ars până la pământ. A treia zi au fost înmormântați tatăl și fiul. Văduva s'a mutat la Budapesta, după ce în Szegszárd și-a vândut toată averea nemisătoare.

Când cumpărătorul a săpat temelii pentru o casă nouă și pivnițele, s'au aflat osemintele unui bărbat, care fusese îngropat în pivniță. Văduva lui Antal din Budapesta fu arestată, dar ea neavând nici o cunoștință, ori cel puțin spunând că nu are nici o cunoștință de ce și cum au ajuns oasele în pivniță, fu lăsată pe picior liber.

Iarăș mai trecu un an. În ziua aniversară (de împlinire) muri o fată, măritată după un măcelar bogat, în patul de naștere, cu copil cu tot.

După un an se otrăvi a doua fată, măritată după un ofițer, cu care trăia foarte nenorocită.

Când, după un an, s'a întors iarăș ziua nenorocirii, i-s'a adus acasă, în agonice, al doilea fiu. Era elev de liceu și avu un duel, care i a adus sfârșitul.

Când fu adus acasă, mamă-sa capătă sgârbiuri și căzu într'o baală grea, din care a rămas nebună. Se isbia de toți păreții, încât cei doi băiați, cari mai erau în viață, au captușit cu matrațe jur împrejur păreții dintr'o odaie și acolo au închis pe mama lor, ca să nu-și sdrobească trupul și capul. Când îi venia nebunia, sbiera și vorbea multe, dar afară de cei doi copii, nimeni nu o auzia și nimeni nu a aflat ce le-a spus. Dar în 14 August 1864 — deci tocmai la 14 ani împliniți după crimă (omor) — trecătorii au aflat pe muntele Gellért o hârtie, animată pe un colț de stancă, și cuprinzând numai două șire scrise:

„Doi frați nenorociți și-au curmat de bună voie viața” — și mai în jos au găsit două trupuri sdruncinate de doi băieți tineri, cari legându-se împreună s'au fost aruncat în prăpastie.

Erau băieții văduvei nebune, care la anul a reposat și ea într'o întunecare de minte.

Și astfel s'a împlinit fapta și răsplata.

Cheia.

Într'o zi nădușitoare de Iulie ședeau patru persoane la mătușe-mea, în culină — serie M. Schrimpf. În odaia de alături o fetiță de 11 ani a mătușii — o copilă nenorocită,

fi chiar jidov, și astfel dușman de moartea cu el. Dar el nu caută la aceasta, ci îl ajută.

Care le dintr'acei trei fi-se pare a fi mai aproape celui căsut între tâlhari? El a zis: „Carele a făcut milă cu dânsul“. Deci i-sa zis lui Isus: „Pasă, de fă și tu așisderea! Legiutorul trebuia să arete acum dacă a înțeles pilda, ocolește însă numele de samarinean, care nu le plăcea jidovilor nici să-l amintească, de aceea zice numai atâta: „Carele a făcut milă cu dânsul“. Iară Mântuitorul îi răspunde: „Pasă, adecă mergi, de fă și tu asemenea.“

* * *

O inimă milostivă este de regulă și mai aplecată de a asculta cuvântul lui Dumnezeu. Celce are inimă bună față de deapropiele său, nu va fi împietrită nici față de Dumnezeu. O inimă milostivă este de regulă și nobilă, din care purced mai ușor faptele mari. Fi deci milostiv și îndurător și tu iubite cetitor, recunoaște în cerșitorul care zace înaintea ta pe însuș Domnul nostru Isus Hristos, că doară el a zis: „Intrucât ați făcut unuia din acești frați mai mici ai mei, mie ni-ați făcut“. Veniți să trecem și noi prin lume, asemenea Mântuitorului „carele a umblat, făcând bine“. Veniți să ștergem și noi câteva lacrimi, de care atâtea curg în lumea aceasta! Să învățăm și noi dela samarineanul cel milostiv a nu ne uita în ochii și fața semenilor noștri când e vorba de a face cu ei bine, pentrucă „Fericitiți sunt cei milostivi, că aceia milă vor afla“.

IULIU MAIOR.

Mărfurile trimise pe calea ferată și neridicate se scot în vânzare. Toate mărfurile trimise pe calea ferată, dacă în terminul statorit în legea căilor ferate n'au fost scoase, se vor vinde prin licitație și anume, mărfurile trimise de comercianți și cari se vând în prăvălii, se vor licita după 30 zile dela data sosirei.

Bagajele se scot la licitație, dacă în timp de 60 zile dela data sosirei n'au fost ridicate.

Pachetele de mână se licitează după 90 zile dela data sosirei.

Licitația o face stațiunea unde se află marfa. Inșă cumpărătorii nu vor putea lua marfa, numai după ce stațiunea va primi aprobarea direcțiunii de mișcare de care se ține.

Cum stă lumea și țara?

Mussolini are iarba fiarelor..!

Un tânăr din Bologna a tras cu revolverul asupra vestitului duce italian și el iarăș a scăpat de moarte.

Mussolini, aprigul duce al Italiei, iarăș a dat ochi cu moartea și ea n'a avut ce-i face nici de data asta! Marele bărbat de stat al traților noștri dela Tiberu este un om cu noroc, ori are iarba fiarelor din povești, căci el pentru a doua ori a treia oră scapă acum din gura morții.

Iată cum s'a petrecut întâmplarea:

Mai zilele trecute Mussolini ieșia din curtea unei școli, unde fusese la o paradă. Și când cotia la un cap de uliță spre gară, un tânăr necunoscut a tras din mulțime un foc de revolver asupra lui. Tânărul a fost bun țintaș și glontecele a lovit pe duce în piept. Cum Mussolini avea însă mai multe decorații, plumbul a nimerit drept în banul uneia dintre medalii și, schimbându-și calea, a găurit mâneca primarului care era alături de duce.

Astfel Mussolini a scăpat ca prin minune!

El a simțit gloantele, s'a oprit o clipă și s'a uitat în jur, să vadă de unde-l atacă moartea? Dar pe fața lui nu s'a văzut nici un semn de fior, ori de teamă, și, în clipa următoare, a plecat mai departe, ca și când nici nu s'ar fi întâmplat nimica..! Sosit la gară, unde îl aștepta familia și alte valuri de mulțime, neînfricatul duce n'a pomenit nici c'un cuvânt întâmplarea, ba a ținut o înflăcărată cuvântare ofițerilor cari îl așteptau acolo și, urcând în tren, s'a depărtat liniștit spre Roma.

Tânărul care a împușcat asupra lui Mussolini, se pregătise să tragă și al doilea foc, dar în clipa aceea un ofițer de carabinieri care era aproape, s'a aruncat asupra

criminalului și c'o singură lovitură de pumn la trântit la pământ. Tot atunci au năvălit și fasciștii, dimpreună cu mulțimea din jur, și criminalul a fost turtit în adevăratul înțeles al cuvântului. Pe când a fost scos de sub picioarele publicului, tinărul necunoscut era hălăcit și mort.

Doctorii cari l-au văzut, au constatat, că din clipa când a răsunat împușcătura și până la moartea lui, n'au trecut nici două minute! Atât de repede s'a răzbunat poporul italian asupra aoceluia care a cutezat să ridice arma în contra iubitului duce. A fost o mânie cumplită și repede ca fulgerul. Criminalul ucis de popor nici n'a mai putut fi cunoscut atunci, atâta era de zdrobit și de sfărțicat!

Decorația de pe pieptul lui Mussolini, în care s'a oprit glontecele, era marele cordon al sf. Maurițiu!

Cine este criminalul?

În ziua în care se împușcase asupra lui Mussolini, tipograful Zamboni a băgat de seamă că fiul său Anteo nu se arată seara pe-acasă. Tinărul Anteo nu s'a întors toată noaptea și nici dimineața următoare. Atunci tatăl său a început să se îngrijoreze. Auzind întâmplarea cu Mussolini din ziua de mai înainte, bătrânul Zamboni s'a gândit:

— Doar nu va fi făcut Anteo al meu prostia cu ducele? Doamne fereștel!

S'a dus însă și el să vadă trupul celui ce împușcase asupra lui Mussolini. Și când colo, era să moară de uimire și de groază:

— Mortul era însuși fiul său Anteo Zamboni, feciorandru de 15 ani!

Mare întrebare este acum, că oare acest tânăr fără mustață a lucrat de capul lui, ori a fost numai unealtă în mâinile altora? Semnele arată, că de fapt, el a întins arma pus la cale de dușmanii ascunși ai ducelui. Cu atât mai vărtos că la Bologna s'au găsit niște tipărituri

bolnavicioasă, nefericită, care suferia despasmuri epileptice (apucături de frăs). — Deodată auzim, că fetița învârte cheia în ușe, ceace însemna că s'a incuiat în odaie. Fiind cu totul habăucă, adecă neînțelegătoare de fapte și urmări, înzădar i-am strigat să învârtă cheia îndărăpt și să descuie ușa. Toate îndemnurile ne-au rămas fără folos. Cercat-am să împingem cheia și să descuim ușa cu o cheie falsă. Vecina fugi chiar până la un lăcătuș, dar fiind Duminecă, nu l-a găsit acasă și se întoarse fără ispravă. În clipa aceea auzirăm o bubuitură și zângănitură, apoi o cădere tâmpită. Pe nenorocita de fată o apucase iarăș sgârșciul și în căderea ei a doborât ceva. Auziam limpede cum se sbate în năcaz. Mătușa stătea la ușe frângându-și mâinile fără să poată da nici cel mai mic ajutor nefericitei copile. În desperarea ei, chemă în ajutor ingerul păzitor al fetiței. — Atunci iacă, s'a întâmplat ce nici astăzi nu ne putem explica. Cheia s'a învârtit în zar și ușa s'a deschis în lături, spre încremenirea noastră. Într'un colț al odăii se svârșolia biata fată, departe de ușe. Când a căzut, a răsturnat o masuță cu lucruri mărunte și a spart fereastra din ușa unui dulap. Fetița nu a putut deci, nicidecât, să descuie și să deschidă în lături ușa. Despre asta eram siguri și eram cinci martori. Dar atunci, cine a deschis-o?

Scăpare din foc.

Doamna unui inginer se afla odată la băile Johanisbad din Bohemia. Într'o zi iacă isbuc-

nește un foc în orașelul din apropiere. Câteva case ard serm. Una, mai ales, a ars repede și cu flacări mari. Era o casă cu multe grinzi de lemn. Când ardea mai pogan, vine un bărbat în fuga mare, dela fabrica, unde lucra. Era nu de mult vădov, închiriasse o mansardă, adecă odaie în podul casei, care ardea și unde fetița-șă de 3 ani zăcea bolnavă de pojar (vârșat mic). El rugase pe o vecină să grjească din când în când de fetiță, dar tocmai atunci eșise la piață, să facă cumpărături, când isbucni focul.

Omul stătea frecându-și mâinile, printre ceialalți oameni, în fața vâlvătăii. Nimeni nu îndrăznia să se apropie de casă. Atunci iată, că din fereastra mansardei sbura un golomoț, fetița înfășurată în țoale, și căzu norocos pe o grămadă de foi de varză. Fetița își perdu conștiința, dar nu i-s'a întâmplat nimic. Când și-a venit în fire, spuse că mamă-sa, îmbrăcată în haină albă, a pachetat-o repede în țoale și a svârșlit-o pe fereastă. — Era oare adevărat? Ori numai i-s'a năzărit fetiței bolnave? Dar atunci cum a sburat pe fereastră?

Cântece și strigături românești.

Din Roșia de pe Secaș.

Frunză verde de podbeal,
Bădița de după deal
Ar veni și n'are cal.
Dar să vie și pe jos
Că l-om primi bucurosi!

Frunză verde luncă seacă,
Nu-mi trebuie boi și vacă
Numai om și ochi să-mi placă!

Fata mare cu roșele
Mumă-sa cu poale rele,
Tată-so fără izmene!

Țu, țu, țu murgule tare
Să sosim în sat cu soare
C'am o mândră ca o floare
Să ne deie de mâncare
Mie gură, și scoverzi
Ție fân cu pale verzi,
Mie viu cu copu
Ție ovăs ou trocu,
Mie să șez după masă
Ție covor de mătasă.

Nimerit-o nimerit
Asară pe la sfîntit
Trei voinici ardelenesti
Cu trei cai moldovenesti;
Unu-i roșu ca focu,
Unu-i sur ca porumbu,
Altu-i negru ca corbu,
Voinicii ca ghiocu.
De trei zile-o nimerit
Trei buți de vin o golit
Și de bani n'au pomenit..!

care se împărțeau pe sub ascuns în ziua sosirii lui Mussolini, în cari se spunea: „Ducele nu va părăsi viul Bolonia”. Acești dușmani sunt căutați cu mare zor de oastea fascistă. Singur în orașul Bolonia au fost arestate 2000 de persoane.

Bucuria poporului italian.

În Italia este mare bucurie pentru scăparea ducelui. Chiar și Preasfântul Părinte Papa și-a arătat bucuria Sa, că ducele a scăpat de primejdie și l-a felicitat călduros. Telegramme de felicitare a primit Mussolini aproape din toate țările Europei.

Călătoria M. S. Reginei prin America.

M. S. Regina Maria împreună cu auguștii săi copii își urmează drumul, cutrierând în lung și în lat America. Pretutindenii e primită cu multă căldură de poporul american și de către frații noștri aflători în felurite orașe americane. Călătoria sa este o adevărată serbare.

În drumul său prin Canada M. S. Regina a fost întâmpinată la Toronto de către o deputație a Românilor emigrați în ținutul Canada. Întâlnirea a fost duioasă întru cât bieții noștri Români din Canada acum au avut prilejul pentru întâia oară să vadă în persoană pe M. S. Regina României mari și pe auguștii săi copii. Inima lor era adânc mișcată, când au auzit pe M. S. Regina vorbind românește și mulți dintre ei plâneau de bucurie, că li s'a hărăzit de către soartă să vadă și clipa asta așa de mult așteptată de neamul nostru.

Din prilejul călătoriei sale în America M. S. Regina a îndreptat un călduros cuvânt de salut către întreg poporul american.

Am venit — scrie M. S. Regina — să vă mulțumesc la toți pentru ajutorul neprețuit pe care mi l-ați dat. Le zic tuturor Americanilor: »Pentru tot ce ați făcut sau ați încercat să faceți pentru țara mea, vă iubesc din fundul sufletului meu și vă mulțumesc«.

Am trecut peste țării și mării ca să pot veni la voi! În toate părțile Americii se găsesc oameni cari au dat ajutor țării mele și neamului meu. Vreau să întâlnesc pe acești oameni, să-i iau de mână, să mă uit în ochiilor și să le spun din toată inima, cât le suntem de recunoscători pentru jertfele cari le-au făcut pentru țara mea.

Voi sunteți o nație tină. Sufletul meu deasemenea e tinăr. Această tinerețe sufletească va fi legătura care ne va uni în munca comună pentru binele popoarelor noastre.

Călătoria mea în America nu e o călătorie oficioasă: nu am nici o încredințare din partea nimănui. Sunt Regină a României fiindcă așa mi-a rânduit soarta și îmi iubesc țara din toată inima mea. Dar mai presus de toate sunt și eu femeie, care ca toate femeile, am o groază mare de războaie și întregă viața și munca mea nizuește să facă din visul de frăție al popoarelor o faptă adevărată în care să se oglindească de-apururi dumnezeescul cuvânt: »pace«. Dacă fiecare națiune și-ar da silința să ajute pe vecina sa, în loc de-a căuta să-i facă rău, ce lume minunată am trăi!

Femeile ar putea să găsească o mare fericire făcându-se, în fiecare țară, apostole ale acestui vis măreț«.

Cuvântul M. S. Reginei a mișcat-adânc pe americani. Pretutindenii, în țara întregă,

M. S. Regina e așteptată cu multă nerăbdare. În toate orașele pe unde se va abate i-se fac primiri sărbătorești: cu muzici, steaguri, flori și mulțime mare de popor.

Șahul Persilor amenințat de moarte.

Din orașul Teheran se anunță, că un automobil care ducea pe Șahul Persiei în inspecție prin țară, a explodat și cât p'aci să omoare pe toți câți erau cu Șahul în automobil. Au avut însă mare noroc, că au scăpat cu viața ca printr'o minune. Se crede, că anumiți răifăcători și dușmani ai Șahului au pus în automobil dinamită cu gândul să omoare pe Șah împreună cu întreaga suită lui.

Și la Budapesta sunt necazuri cu studenții jidovi.

La noi de mult tot cer studenții creștini ca la universitate să nu se poată înscrie numai atâția jidovi câți se cuvine după câți jidovi sunt în țară. Să zicem că noi am avea 1 milion de jidovi și 16 milioane de creștini. Studenții noștri cer, ca la universitate să nu se poată înscrie 80 la sută jidovi, ci numai 6 la sută, după câți sunt ei în țară, că altfel ei ar năpădi toate oficiile.

În Ungaria s'a și introdus legea aceasta, dar jidovii, cu legăturile pe cari le au în toată lumea atâta au lucrat până ministrul de acum al școlilor Klebelsberg a dat voie să se înscrie mai mulți jidani la universitate. Anul acesta așa s'a și întâmplat și universitatea au înapădit-o sute și mii de jidanii. Când studenții creștini au văzut atâta amar de neam de al lui Iuda la universitate, i-au atăcat cu strigăte »Evreii, vânzători de țară, afară din universitate!« și au început a-i bate. Profesorii universitari văzând acestea, au dat poruncă aspră ca nici un student să nu mai intre în universitate cu bate și cu arme, iar ministrul a dat o poruncă în care spune, că dacă nu se liniștesc studenții, va închide universitățile.

Puternic cutremur de pământ în munții Caucazului.

Cutremurele de pământ se țin lanț. Acum se anunță din Rusia, că un puternic cutremur de pământ a bătuit în împrejurimile Caucazului. Sute de oameni au fost uciși, iar mii au fost greu răniți și sate întregi și clădiri numeroase au fost prăbușite până la pământ. Poporul îngropat și cuprins de spaimă a părăsit casele și satele și și caută adăpost prin alte ținuturi.

Mari furtuni pe Marea Neagră.

De câteva zile băntuie o mare furtună pe Marea Neagră. Două vapoare plecate din Constantinopol spre Asia s'au refugiat într'un port din apropiere, să se găsească la un adăpost mai bun decât în largul mării

O corabie prinsă de furtună în drum pe mare s'a culundat, dar marinarii au scăpat cu ajutorul unei corăbii, care văzând primejdia a alergat în ajutorul nenorociților marinari.

Un alt vapor italian a fost aruncat de puternica furtună lângă țarm în apropiere

de Fumeli Hisar. Valurile puternice au rupt ancorele și au sfărmat toate mașinările de telegraf și de telefon cari se găseau pe vapor. Toată legătura dintre Europa și Asia a fost nimicită. Dacă se va potoli furtuna se va ști mai amănunțat ce s'a mai întâmplat și ce năpastă s'a mai abătut peste nenorociții călători din largul Mării Negre!

DE PRIN SATE.

Îndreptarea calendarului vechi răsăritean.

Fericită este familia care are părinți cinstiți, dacă fiii se supun întru toate părinților săi. Și fericită este țara, care are la conducere sa oameni cinstiți și drești, dacă populația e supusă și ascultătoare întru toate poruncile conducătorilor săi.

Și vai de fiii neascultători și cu părinți necinstiți. Și vai de țara care are la cărmuirea sa oameni necinstiți și populația e neascultătoare...!

Mai marii bisericilor noastre văzând greșala calendarului vechi Iulian, au făcut un lucru bun și cinstit, când au îndreptat Calendarul. Și au hotărât ca toți creștinii să serbeze sfintele sărbători deodată. Și acum ce să auzi și să vezi? Oameni din cei mai de jos și neștiutori de unde vin și încotro merg, vreau să răstoarne (strice) lucrurile oamenilor celor mai luminați. Mă se sfășie inima de durere auzindu-i blăstămând pe cei ce — zic ei — ne-au mutat și stricat sărbătorile, deși ei le strică cu neținerea lor.

Când spun Preoții sărbătoarea după calendarul îndreptat zic: noi nu serbăm după cel nou, numai după vechi, și lucrează. Când vine după vechi zic: acum a trecut sărbătoarea și nu serbează. Se împlinește zisa Psalmistului: »Zisau întru inimile lor rudeniile lor dimpreună: Veniți și să stingem toate Prasniciile lui Dumnezeu de pe pământ«. (Psalm 73 vers 3). Ar fi de dorit ca toți cetitorii care știu greșala și îndreptarea calendarului vechi Iulian, să spună la cei ce nu știu cum s'a îndreptat calendarul. Și să nu învingă cel mai rău pe cel mai bun: »Înțelepciunea nedescoperită și comoara neștiută; ce folos de amândouă? (Sirach cap 20 v.31). Și cum părintele are putere a certa pe fiii săi la nesupunerea și neascultarea de poruncile sale, așa ar avea datoria să pedepsască cinstitele autorități pe cei ce nu primesc îndreptarea calendarului. Ca să nu se îplinească și la noi zisa Psalmistului: »Varsă mânia ta peste neamurile care nu te cunosc și peste împărățiile care numele tău nu l-au chemat«. (Psalm 78, v. 6).

George Cupcea

Jud. Maramureșului.

plugar în Breb.

Moarte de om din doi câini. Iordache Cristea și Ion Anastase din Craiova au plecat în ziua de 24 Octombrie la vânătoare în pădurea statului din comuna Palilula. Pe drum au împușcat doi câini ai locuitorului Dumitru Ilie Hârșoveanu, fiindcă, vezi Doamne, le speria vânatul. Stăpânul câinilor a venit să le ceară seamă. Vânătorii i-au răspuns obraznic, că așa au voit ei. Atunci Hârșoveanu l-a lovit pe Ion Anastase. Cristea voind să-l apere pe soțul său, a întins arma și a descărcat un foc în Hârșoveanu, care a căzut mort.

Câțiva oameni din sat, cari fuseseră și ei martori la această întâmplare, s'au năpustit asupra vânătorilor și i-au bătut așa de rău, încât au trebuit să-i ducă cu carul la spitalul din Craiova.

Știrile Săptămânii.

Zina nașterii M. S. Reginei. Vineri

in 29 Octomvrie s'a sărbătorit în toată țara ziua nașterii M. S. Regina Maria, care s'a născut la anul 1875 și este deci de 51 ani. La Blaj profesorii, în frunte cu vicarul mitropoliei, canonicul Dr. Ambroziu Chețianu, au slujit o sfântă liturghie, la care au luat parte toți profesorii și elevii, precum și șeful poliției din Barțiu și dl secretar Pascu.

A căzut din turn și a murit. Preotul

romano catolic din Răducăneni, județul Iași, s'a urcat în turnul bisericii, ca să vadă ce curățenie ține clopotarul. Scoborându-se a călcat greșit și a căzut dela o mare înălțime. După câteva ore bietul preot a murit.

Două ciocniri de trenuri. In ziua de

28 Octomvrie s'a întâmpat o groznică ciocnire de trenuri în gara Câmpina, sfărâmându-se două locomotive, 12 vagoane și răzându-se 2 oameni. Pagubele sunt de peste 10 milioane lei.

In noaptea spre 29 Octomvrie s'a întâmpat o nouă ciocnire în gara Albești-Prăhova dintre Ploești și Mizil. O mașină și 13 vagoane s'au sfărmat de tot. Un frânar a fost omorît, iară un mecanic greu rănit. Pagubele sunt de peste 8 milioane.

Așadară într'o singură zi: 3 locomotive și 25 vagoane sfărmate, un mort, 3 răniți și pagube de peste 18 milioane!

O femele care-și ucide bărbatul în

orașma. Într'o comună de lângă Brad era joc a crismă, după obicei. Un sătean cu numele Gheorghe Gavrilescu era și el acolo cu nevastă cu tot. Bărbatul a închinat mai multe păcări de cât trebuia, apoi s'a apucat de joc. Când aci n'ar fi fost nici un năcaz, dacă Gavrilescu n'ar fi luat la învârteală pe cea mai frumoasă fată din sat. Toată lumea se minuna de ponturile lui Gheorghe, dar cumetrele au început a coti pe nevastă-sa și a zice: nu vezi pragă, că omu tău își face de cap cu fata ceaș. Atâta i-a trebuit nevastii, care luând o sticlă de vin de pe masă, l-a pocnit pe Gheorghe drept în frunte. Lovitura a fost atât de cumplită, încât Gheorghe Gavrilescu a căzut numai decăt a pământ, cât a fost de lung. Mai mult nici s'a sculat, căci dus acasă de alții, încă în aceeaș noapte, spre dimineață, și-a dat sufletul. Femeia ucigașă, care fusese și ea amețită puțin de beutura, când s'a trezit bine de cap, era atât de rădă și o duceau jandarmii spre Deva, la tribunal.

Un om mort în tren. Zilele trecute a

intrat în biroul de mișcare al stației Feldioara-Războieni, un țaran cu fața palidă și a spus că în vagonul de cl. IV în care era să intre, zace un om mort. Poliția a făcut numai decăt cercetare și a găsit într'adevăr trupul mort al unui țaran ca de 60 de ani, având capul atât de zdrobit, încât aproape nu se mai putea cunoaște. Negăsindu-se la el nici o scrisoare, nu s'a putut ști, cine este mortul. Medicul a constatat, că bietul om a murit cu un sfert de oră înainte de intrarea în gară a trenului.

Trei copii arși de vii. Dintr'o nebaş

gară de seamă s'a aprins zilele trecute casa locuitorului Gheorghe Belie din comuna Neagră de lângă Turda. Cu toate ajutoarele date casa a ars până la temelii împreună cu copiii: Eva de 4 ani; Maria de 2 ani, și Emil de 6 luni, pe cari i-au găsit arși scrum.

Windischgraetz și Nadossy, eroi

naționali? Am arătat într'unul din numerii trecuți ai gazetei, că falșificatorii de bani

unguri, Windischgraetz și Nadossy, li-s'a mai scărițat din pedeapsă. Ungurii din Ungaria sunt foarte năcăjiți pentru aceasta, și s'au hotărât să-i declare eroi naționali. La o mare adunare națională din Budapesta s'a hotărât ca zece mii de cetățeni să înainteze o rugare către guvernatorul Horthy, rugându-l să grațieze pe acești doi eroi naționali. După ce însă lumea mare s'ar putea scandaliza pentru acest lucru, ungurii au de gând ca pe Crăciun ori Anul nou să aducă o lege de grație a celor judecați pentru greșeli politice, și astfel să-i scape pe acești doi mari domni de pedeapsă.

Au omorît-o pentru că a furat găini.

In satele din Basarabia e obiceiul că hoții de vite și de păsări sunt judecați de câțiva săteni fruntași și apoi pedepsiți de obștea satului.

In ziua de 17 Oct. femeia Luca Bobu din comuna Valea Rusului de peste Prut, alipită județului Iași a furat găini. Spre nefericirea ei a fost însă prinsă și adusă în fața judecății, formată din câțiva săteni fruntași. Aceștia au judecat-o să primească lovituri dela fiecare sătean. Covârșită de lovituri și mai cu seamă în urma faptului că săteanul Gh. Dobândă a lovit-o cu piciorul în foale, biata femeie după o scurtă suferință a încetat din viață.

Mare cutramur de pământ. In jurul orașului Erivan din Armenia a fost mare cutramur de pământ. Sunt peste 3000 de morți și mai multe mii de răniți. Cele mai multe case s'au dărâmat, și sunt sate întregi cari nu se mai cunosc.

Pe nenea Niculiță îl muștră conștiința. Hoțomanul Niculiță, despre care am scris mai în vară ce hoție interesantă a făcut în jurul Borsecului, începe să aibă muștrări de conștiință. Anume tatăl său s'a spânzurat, ne mai putând suferi rușinea pe care i-a adus-o pe cap feciorul său, nici urmăriile continue ale jandarmilor, cari îi răscoleau aproape zilnic casa.

Niculiță a fost zărit mai zilele trecute în cimitirul comunei Șarul-Dornei, jud. Fălcieni, închinându-se înaintea mormântului tatălui său. Se vede deci, că-l muștră conștiința pentru că prin hoțiile sale cele multe a pricinuit moartea tatălui său.

Arși de vii. Și la noi sunt hoți mulți, dar se vede că ai noștri sunt mai de omenie decăt cei din China, căci iată ce știre aduce din aceea țară depărtată marele ziar englez "Times": Două mii de bandiți au nimicit orașul Honan și au jefuit și omorît pe locuitori. Nu s'au îndestulit însă cu atâta, ci pe optzeci de inși i-au ars de vii.

De altă parte cetim tot în ziarele cele mari că un mare număr de hoți veniți din Siria au atacat în cursul săptămânii trecute satul J-hra din Turcia și au furat peste 1000 de cămile. Locuitorii au dat de știre jandarmeriei, care neputând birui cu hoții, a cerut ajutorul armatei. Armata apoi a dat lupte în toată regula cu acești hoți, a adus aeroplane și automobile îmbrăcate în oțel și cu acelea a impresurat hoții. Dar după o luptă de o oră hoții n'au mai putut ținea piept cu armata și s'au luat la fugă. Au lăsat pe câmpul de luptă mai mulți morți, răniți și prizoneri, și 100 cămile. Armata însă nu s'a îndestulit cu atâta, ci i-a luat pe hoți în urmărire, nădăjduind că-i va putea prinde ori omori pe toți.

Mai rar așa pedeapsă. In America în orașul Atlantic-City, s'a descoperit o fabrică de vinars, care fabrica la zi 1000 de litri răchie. Cum în America e oprită fabricarea și beutura vinarsului, pe proprietarul fabricii l-au judecat la mai mulți ani temniță, iară fabrica i-a aruncat-o în aier cu dinamită.

Un cap de țară se prăbușește în mare. In partea de miazăzi a Rusiei este o peninsulă cu numele Crimea, ale cărei țărmuri se prăbușesc rând pe rând în Marea Neagră, mai cu seamă de când muntele aruncător de foc și pară Kerci, care se credea stâns, lucră din nou. Până acuma s'au prăbușit în mare vreo două sate. Acuma, după cum spune profesorul Muskotof, e amenințat orașul Sebastopol, care se întinde ca o mânășă în mare, precum și orașul Alupka.

Om -- neom. Sătenii Panait și Dumitru Dacianu din comuna Șivița de lângă Galați s'au luat la ceartă. Drept răzbunare Panait a lovit cu un par în cap pe copilul de un an și jumătate a lui Dumitru, care a murit numai decăt

O domnișoară furată în ziua mare.

Domnișoara Maria Popescu, fiica negustorului V. Popescu din comuna Scorjeni, de lângă Ploești, a venit în ziua de 28 Octomvrie în vizită la un unchiu de a ei din Mislea, tot în apropierea Ploeștilor. Când d-șoara voia să plece spre casă, abia făcu câțiva pași, când un automobil se opri în fața ei, doi necunoscuți o luară de braț, o urcară cu sila în automobil și ...du-te copile.

O duseră pe biata fată pe drumul Ploești — Câmpina, până la gara Buda, unde opriră automobilul în fața unei cărciume. Fata atunci începu a sbiera, iară hoții, înfricați să nu-i prindă cineva, dădură drum automobilului și o luară spre București. Noroc însă că li-se gătase benzina, așa că nu putură ajunge chiar în oraș, ci numai până la hanul Țugula din strada Câmpina. Aici opriră automobilul și cu revolverele în mâni cei doi hoți o siliră pe fată să-i urmeze în cărciumă. Fata însă, deși slăbită și răcită rău, sbiera cât putu, așa că oamenii din jur alergară și o mântuiră. Puseră mâna și pe șofer, dar pe hoți nu i-au putut prinde. Biata fată s'a ales cu o spaimă grozavă și cu o răceală, dar și-a mântuit cinstea.

Un copil omorît de căruța tatălui său. Memet Selim, un turc din Isaccea mergea cu căruța la câmp, având în căruța pe copilul său Telic. Pe drum a fost ajuns de un automobil, care venea foarte repede. Căii s'au speriat și au luat-o la fugă. Copilul a căzut din căruța și încă atât de nenorocit încât roatele au trecut peste pieptul lui. Până să-l aducă tatăl său acasă, copilul a murit pe drum.

Un cap, o mână și un picior aflat în porumbiște. In ziua de 29 Octomvrie lucrătorii au aflat în porumbiștea din marginea comunei Razaic de lângă Craiova un cap, o mână și un picior de om, celelalte părți ale trupului fiind mâncate de câni. S'a aflat că aceste părți sunt ale nefericitului Mihai Mihailache, care din ziua de 13 Septemvrie și-a pierdut urma din sat, și despre care se crede că a fost omorît. Au fost arestați mai mulți săteni, dușmani de ai lui Mihailache.

Nu călătoriți pe coperișele vagoanelor. La sosirea trenului de persoane în stația Borcia s'a găsit pe acoperișul unui vagon de cl. III. un călător cu capul zdrobit. Nenorocitul fusese lovit la trecerea peste podul de fier de pe apa Bârladului, între Tecuci și Borcea.

Un copil monstru. In Baia Sprie o femeie a născut un copil cu cap de iepure. Obrazul copilului este păros, iar degetele, atât cele dela picioare cât și cele dela mâni, sunt împreunate. Doctorul care a văzut copilul a spus că un așa monstru nu s'a mai pomenit până acuma. Mama monstrului este sănătoasă, dar nu s'a învoit ca monstrul să fie dus la clinica din Cluj.

Svonuri că s'ar fi găsit leacul șcarlatinei. Ziarele germane aduc știrea, că profesorul de universitate din Berlin Dr. Ulrich Friedmann și ajutorul său Dr. Deiker ar fi inventat un ser, cu ajutorul căruia ar fi vindecat o sută de bolnavi de șcarlatină.

Încă înainte cu câțiva ani doctorul american Dick a găsit pricinuitorul șcarlatinei, numindu-l „streptococcus haemoliticus scarlatinae”. Tot acest doctor american a dovedit că are dreptate, prin aceea, că a scos din sângele bolnavilor acest pricinuitor de boală, l-a înmulțit, și apoi cu o peniță a uns gâtul maimuțelor sănătoase cu acest pricinuitor, iar după câteva zile maimuțele s'au bolnăvit de șcarlatină.

Doctorii din Berlin au lucrat mai departe pe baza descoperirii doctorului american și astfel se spune că ar fi ajuns să poată vindeca șcarlatina.

Ar fi o mare binefacere aceasta pentru omenime, pentru că șcarlatina omoară, ori cel puțin nefericește, o sumedenie de copii.

Zăpadă în Italia. Zilele trecute, când a nins și prin munții noștri, a fost zăpadă și în Italia de miazănoapte. La Turin a fost frig mare și ger, tot asemenea și în Toscana. În munții din Pistoia a căzut zăpadă mare, pe alocuri ajungând la 25 de centimetri.

Omorit pentru o gutule. Frații Pavel I. Ghiță de 16 ani și Ștefan I. Ghiță de 12 ani din Turbați, jud. Ilfov, s'au luat la ceartă pentru o gutuie. Ștefan, văzând că va fi biruit, a scos din buzunar un briceag și l-a implantat în pantecele frate-so. Pavel a murit în spitalul Colțea din București după câteva ciasuri de chinuri.

Un jandarm scoate ochiul unui arestat. Înainte cu șase luni s'a prezentat la jandarmul Ion Puiu din Baia Sprie femeia Cărbunaru Maria din Dâmbovița, părănd pe fratele ei, care a bătut-o fără de vină. Puiu a pornit îndată la fața locului să facă dreptate. În loc însă să cerceteze cum se cuvine, el i-a dat lui Cărbunariu Ion o palmă atât de zdravănă, încât acesta a început a se văieta că-l doare ochiul. Dus la spital doctorii au constatat, că i-a crăpat ochiul, din care cauză a rămas chior pentru toată viața. Jandarmul Puiu a fost judecat la 6 luni temniță.

Inștințare pentru cetitori.

Nici un preot și nici un cantor nu se poate lipsi de

„Calendarul dela Blaj,”

fiind acesta singurul calendar din întreaga România-Mare, care dă un Scurt îndreptar bisericesc, întocmit de Păr. Ștefan Roșianu, profesor de teologie și cel mai priceput tipic-nist al nostru.

În acest îndreptar bisericesc preoții și cantorii vor afla tot ce le trebuie pentru săvârșirea sfintelor slujbe, scurt dar respicat.

Numai câștigându-și „Calendarul dela Blaj”, din bună vreme, vor putea încunjuța fețele noastre bisericesti multele greșeli ce se fac într'una. Numai cumpărând acest calendar se va putea ajunge la o uniformitate în slujbele dumnezești.

Dar nu numai preoții și cantorii sunt ca fără de mână, lipsindu-le „Calendarul dela Blaj”, ci și țărani, pentru că nicăiri nu vor afla atâtea sfaturi, povești, poezii, chipuri frumoase și povești economice ca în acesta, care în cei trei ani de când apare și-a câștigat atâția prietini nedespărțiți:

Îl tipărim în puține exemplare, fiind hârtia și tiparul foarte scumpe. Chiar de aceea să-l ceară tot omul din bună vreme, că altfel rămâne fără el.

Va apărea la începutul lui Noemvrie, așa că cu mult înainte de Crăciun îl va putea avea toată suflarea.

Nu vă cumpărați alt calendar, până nu vedeți „Calendarul dela Blaj” care va fi cel mai bun și cel mai ieftin calendar românesc.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Ce lucrează un gospodar cu minte.

In luna Noemvrie.

Pe acasă și în curte. Caută poamele puse la păstrare pentru iarnă și alege pe celea putrede. Grijește vinul cel nou în timpul fierului, să nu fiarbă nici prea repede, nici prea încet. Aerisează pivnița și dacă e frig astupă ferestile. În pivnița cu vin nu ține nici poame, nici legume. Taie varza și o așează în bute. Întoarce des bucatele din hambare. Cerne bucatele vândute. Macină pentru iarnă și să îngrijește de lemne de foc.

In grajd. Oprește vitele cornuțe dela pășunat. Ingrășă găște. Dă nutreț uscat oilor înainte de a le scoate la pășunat. În timp ploios cară mustul de gunoiu pe livezi. Când e vreme bună, cară gunoiu.

In grădină. Gunoește pomii la rădăcină. Seamănă simburii până nu îngheață pământul. Sădește pomi îndată ce le-a căzut frunzele. Taie pomii vechi, cari nu mai sunt de folos și sapă gropi pentru pomii pe cari li va sădi la primăvară. Freacă scoarța pomilor cu o perie aspră să cadă muschii, lichenii și ouăle de omide. Pomii mai bătrâni li vâruiie cu var amestecat cu lut. Leagă trunchiul pomilor cu paie, ori îl spoiește cu amestecături de zeamă de var, balegă și sânge, să nu-i roadă iepurii.

Scoate napii și morcovii. Seamănă sălată.

Pe câmp. Dacă vremea e potrivită, ogorește și seamănă. Indreaptă greșurile și lipsurile la sămănăturile răsărite. Taie mărăcinii. Imprăstie mușuroaiele de soboli. Udă livezile. Reparează drumurile și șanțurile.

In vie. Adună parii și li așează grămadă. Ingroapă via.

In stupină. Dacă e rece înfășură coșnițele cu cărpe sau cu paie, dacă e cald deschide urdinișul, să poată ieși albinele la aer să se curețe. Scutește albinele de frig și de umezeală.

In pădure. Taie lemne. Adună semință de in și de mesteacăn. Seamănă jir și ghindă. Vânează iepuri, vulpi cerbi și alte sălbătăciuni.

FEL DE FEL.

O comoară de aur în fundul mării. Acum patru ani s'a scufundat în mare, lângă portul Brest, un vapor, pe care se aflau pe lângă alte averi și 1.600.000 lire sterline aur. S'au făcut mai multe încercări pentru a putea scoate din mare aceasta comoară. Însă până acum n'a isbit nimeni. O societate de asigurare la care comoara de vapor a fost asigurată și care din pricina scufundării a suferit mare pagubă, a pus un premiu, ce se va da aceluia, care va reuși să scoată acel aur din fundul mării. Deși mai de 100 m. sub apă cu greu te poți scobori, din cauza apăsării prea mari a apei, totuși se spune, că un căpitan englez vrea să facă din nou o încercare pentru a scoate aceasta comoară. Dacă va reuși, va fi de bună seamă o mare minune, mai ales că vaporul s'a scufundat la mare adâncime.

Arme cumpărate din Italia. Statul nostru a cumpărat din Italia, dela firma Gildo Giondeso din Milano următoarele arme: 50.000 arme 8 mm. Manlicher, 3.000 mitraliere Schartzwslor și 12.000.000 cartușe pentru arma Manlicher. Prețul total al acestor arme este de 36.047.350,5 lire italiene. În bani de ai noștri acest preț ar fi 266.747.800 lei.

Germania cumpără porumb din România. Mai mulți comercianți din Germania au venit în România să cumpere porumb. În Germania până acum fabricile de spirt au fost închise. Acestea fabrici acum au fost iarăși deschise și au lipsă de porumb mai mult, pentru fabricarea spiritului. De aceea vreau să cumpere dela noi cantități mai mari de porumb.

Vinul din anul acesta. În cea mai mare parte din țările europene, unde se cultivă vița de vie, strugurii sunt mai puțini ca și în anul trecut, iar producția de vin este cu mult mai scăzută decât altă dată. În partea de miazănoapte-apus a Africii unde încă se cultivă vița de vie a fost o recoltă ceva mai bogată ca și în Europa.

Sfecla de zahăr. Producția de sfeclă de zahăr din anul acesta este mai puțină ca și în anul trecut. Bogăția în zahăr însă este cu mult mai mare și astfel producția totală de zahăr nu va fi mai scăzută ca și în anul trecut.

Expoziția de grădinărit din București. Înainte de aceasta cu 10 ani s'a înființat o societate de grădinărit a tuturor grădinarilor din România. Aceasta societate voia se adune pe toți grădinarii din România și să-i învețe și să-i ajute, cum pot mai ușor să lupte în contra greutăților ce le-ar sta în cale. În fiecare an Societatea Grădinarilor aranjează câte o expoziție de poame, legume și flori, la care grădinarii se întrec expunând din tot ce au mai frumos în grădinile lor. Și în anul acesta aceasta expoziție se ține la București.

Se pot vedea în aceasta expoziție celea mai frumoase poame, expuse unele de grădinari singuratici, altele de școlile de agricultură de grădinărit și de vierit ale Statului, atât din Vechiul Regat, cât și din Transilvania și Basarabia. Sunt aici poame, cari nu pot fi întrecute în gust și în frumusețe de nici o altă țară din lume.

Asemenea se pot vedea legume multe: căpățini de varză de câte 10 kgr., conopidă de 3 kgr., dovleci cât roata carului și ardei giganțici.

Cea mai mare parte din expoziție e cuprinsă cu flori. Zeci de grădinari din jurul

Abonament de probă.

Cine dorește să aibă gazeta noastră pe timpul dela 1 Noemvrie până la 31 Decemvrie,

o dăm cu 20 Lei.

și va primi-o regulat în fiecare săptămână. Bani se trimit prin poștă, cu mandat, scriindu-se pe cupon (cotor): »Abonez gazeta »Unirea Poporului« cu 20 lei, până la sfârșitul anului 1926«.

Cine vrea să știe cum stă lumea și țara, cine vrea să cetească povestiri frumoase, cântece și glume, cine vrea să învețe economie și alte lucruri folositoare, cere foaia dela Blaj „Unirea Poporului“.

Indemnați pe vecini și cunoscuți să facă un abonament de probă!

Adresa: „Unirea Poporului“, Blaj, județul Târnava mică.

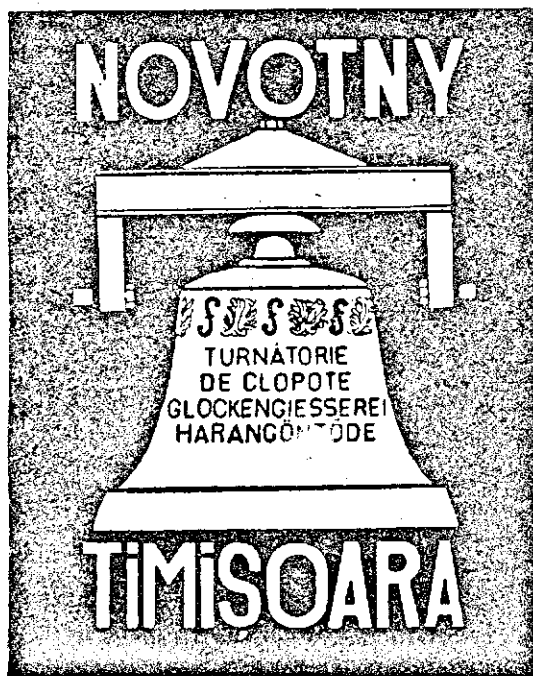
Nu uitați!!

că cele mai bune mărfuri de îmbrăcăminte, mărunțișuri, bum-băcării și coloniale se află în mari cantități

cu prețuri reduse

la firma (215) 7-?

ȘTEFAN NYERGEȘ—Blaj.

Nicolae Baci

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păncuarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

214 42-52

Casă de vânzare

Se vinde din mână liberă o casă în Blaj, Strada Călărașilor Nr. 3, având 4 odăi și cină. Informațiuni da

Ioan Vanceu

Str. Călărașilor Nr. 3.

(228) 5-?

Carte nouă!

LA PIATRA LIBERTĂȚII

Cuvântarea rostită la serbările de 3/15 Mai 1926 pe Câmpia Libertății din Blaj

de

Alexandru Lupeanu-Melin,
profesor, directorul gazetei „Unirea Poporului“

Se arată într'ansa ieoane minunate din timpurile când a răsărit soarele Libertății pentru neamul iobagilor români din Țara Ardealului.

Abonații „Unirii Poporului“, dacă o cer la administrația gazetei, o primesc cu 5 lei, cu poștă cu tot. În librării se vinde cu 10 lei.

Preții!

Invățători

Comandați
la **LIBRARIA ANCA**
CLUJ:

„Cărarea fericirii“

carte de rugăciuni de preotul G. Mânzat; conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1935.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.

> > pânză fină cu cruce aurită 140 >

> > piele lux, pe hârtie velină 280 >

pentru dame 350 >

„Predicii la Morți“ 55 Lei

„Predicii p. postul Mare“

45.— Lei

Teatre
poporale 15—30 Lei.

școlare 15—30 Lei.

Monoloage și dialoge

10—15 Lei.

Album de Modele românești (250 motive) 85 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Gel mai mare depozit de elopote dela 25—160 kg., Ornate bisericesti, Odăjdii, Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 9—20

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN:	In pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU:	Câmpia Transilvaniei	4 lei
„	„	„	„	„	„
„	Copii în război	2 „	„	Ciupercile	4 „
„	„	„	„	„	„
„	Sămânța viitorului	3 „	„	Bacteriile folositoare	4 „
„	„	„	„	„	„
„	Ce este de văzut în Blaj	4 „	„	Dușmanii omului	5 „
„	„	„	SEPTIMIU POPA:	Crucea Domnului	2 „
„	Blajul istoric	10 „	TOMA COCIȘ:	Povești și legende	2 „
„	„	„	„	„	„
„	La Piatra Libertății	10 „	„	Bucuria copiilor	1 „
IULIU MAIOR:	Adevărata fericire	6 „	„	„	„
„	„	„	„	Toderică dragul mării	1 „
„	Darul lui Dumnezeu	6 „	„	„	„
„	„	„	„	Feciorașul Moșului	2 „
„	Fiți desăvârșiți	5 „			

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ, județul Târnava mică.**